

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Επικοινωνία:

Γραφείο Επικοινωνίας
Τομέας Προώθησης και Προβολής, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τηλ. 22894304
ηλ. διεύθυνση: prinfo@ucy.ac.cy
ιστοσελίδα: www.pr.ucy.ac.cy

ΠΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Λευκωσία, 12 Μαρτίου 2015

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ. ΜΗΝ ΠΥΡΟΒΟΛΕΙΤΕ ΤΟΝ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟ

Σε συνέχεια πρόσφατων δημοσιευμάτων που αφορούσαν την κατάταξη του Πανεπιστημίου Κύπρου στην 830^η θέση ανάμεσα σε πέραν των 20.000 ιδρυμάτων βάσει του Webometrics Ranking of World Universities, παρατίθεται παρακάτω ανάλυση επί των βασικών καταλόγων κατάταξης.

Κάθε χρόνο δημοσιεύονται λίστες κατάταξης (γνωστές ως university rankings) των καλύτερων πανεπιστημίων στον κόσμο. Οι λίστες αυτές δημοσιεύονται από διάφορους οργανισμούς, μεταξύ των οποίων αξιόπιστες εφημερίδες και περιοδικά, μη κερδοσκοπικά ιδρύματα και φορείς που εποπτεύονται από Υπουργεία Παιδείας διαφόρων χωρών.

Όλες οι λίστες κατάταξης είναι χρήσιμες και παρέχουν σημαντικά στοιχεία και πληροφορίες των υπό αξιολόγηση πανεπιστημίων, παρόλο που δεν υπάρχει μία επίσημη λίστα ή ένα μοντέλο που να είναι κοινώς αποδεκτό.

Κάθε κατάταξη χρησιμοποιεί ποιοτικούς δείκτες που επιλέγονται βάσει των στοιχείων που θεωρούνται σημαντικά από τον φορέα αξιολόγησης και ορισμένων παραμέτρων πάνω σε αυτούς, ανάλογα με τη σημαντικότητά τους. Με βάση αυτούς τους δείκτες υπολογίζεται η βαθμολογία των υπό αξιολόγηση ιδρυμάτων. Πολλά είναι τα κριτήρια αξιολόγησης των πανεπιστημίων. Τις πλείστες των περιπτώσεων διαφέρουν από έρευνα σε έρευνα και συνήθως σταθμίζονται διαφορετικά και επομένως έχουν διαφορετική βαρύτητα (weight) στη διαμόρφωση της τελικής κατάταξης της κάθε λίστας.

Το Πανεπιστήμιο Κύπρου επιδιώκει τη σύγκριση με τα κορυφαία πανεπιστήμια στον κόσμο στοχεύοντας, μέσω της ποιότητας του, να βελτιώσει την κατάταξή του σε όλες τις λίστες κατάταξης

Πιο κάτω περιγράφονται τα γνωστότερα μοντέλα με βάση την εγκυρότητα και τη συνέπεια των φορέων που δημοσιεύουν τις λίστες κατάταξης.

- Academic Ranking of World Universities (ARWU)

Το ARWU, γνωστό ως λίστα της Σαγκάης, είναι το πρώτο χρονικά μοντέλο που χρησιμοποίησε πολλαπλούς δείκτες για την αξιολόγηση Πανεπιστημίων. Το μοντέλο αναπτύχθηκε από το Πανεπιστήμιο Shanghai Jiaotong και χρησιμοποιεί έξι δείκτες για την αξιολόγηση των πανεπιστημίων: Τον αριθμό των αποφοίτων και του διδακτικού προσωπικού που έχουν κερδίσει Νομπέλ ή FieldMedal, τον αριθμό των ερευνητών που έχουν επιλεγεί από το Thomson Scientific, τον αριθμό των άρθρων που έχουν δημοσιευθεί σε περιοδικά σχετικά με τη Φύση και την Επιστήμη, τον αριθμό των άρθρων που έχουν καταχωρηθεί στο ScienceCitationIndex – Expandedand Social Sciences CitationIndex, και η ατομική

επίδοση σε σχέση με το μέγεθος του ιδρύματος. Το ARWU αξιολογεί κάθε χρόνο περισσότερα από 1.000 πανεπιστήμια και η λίστα περιλαμβάνει τα 500 κορυφαία εξ' αυτών. Επικριτές του μοντέλου αναφέρουν ότι στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στα βραβεία υπονομεύοντας έτσι τη σημασία των ανθρωπιστικών επιστημών και της ποιότητας της διδασκαλίας.

- Times, The Higher Education World University Rankings (THE)

Η αξιολόγηση THE χρησιμοποιεί 13 δείκτες απόδοσης, οι οποίοι ομαδοποιούνται στους τομείς: Διδασκαλία, Έρευνα, Επίδραση στην Έρευνα, Έσοδα από Έρευνα και Καινοτομία και Διεθνής Εικόνα. Τα στοιχεία συλλέγονται τόσο από μετρήσιμα δεδομένα, όσο και από δεδομένα που προκύπτουν από ανάλυση ερευνών. Οι Times δημοσιεύουν λίστα η οποία περιλαμβάνει τα 400 κορυφαία πανεπιστήμια στον κόσμο. Δημοσιεύονται, επίσης αντίστοιχες λίστες σε επίπεδο Κλάδου Σπουδών. Το μοντέλο επιδέχεται κριτικής για το γεγονός ότι η βαρύτητα που δίνεται στις αναφορές σε επιστημονικά άρθρα ευνοεί τα αγγλόφωνα πανεπιστήμια.

- Webometrics Ranking of World Universities

Η ανεξάρτητη έρευνα webometrics διεξάγεται κάθε έξι μήνες από την Cybermetrics Lab του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας της Ισπανίας με στόχο να παρέχει έγκυρες, αξιόπιστες και πλήρως ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με τις επιδόσεις των πανεπιστημίων από όλο τον κόσμο, χρησιμοποιώντας ποσοτικές μεθόδους με δείκτες οι οποίοι επιτρέπουν τη μέτρηση της **επιστημονικής δραστηριότητας** μέσα στον Παγκόσμιο Ιστό. Αυτοί οι δείκτες είναι χρήσιμοι για την αξιολόγηση της επιστήμης και της τεχνολογίας ως συμπλήρωμα των αποτελεσμάτων τα οποία παράγονται με βιβλιομετρικές μεθόδους στις επιστημονομετρικές μελέτες. Επιπρόσθετα, το μοντέλο λαμβάνει υπόψη με έμμεσο τρόπο άλλους δείκτες όπως η διδασκαλία, η μεταφορά τεχνογνωσίας και η πολιτική επιρροή. Σημειώνεται ότι παρατηρείται συσχετισμός μεταξύ των 500 κορυφαίων πανεπιστημίων που δημοσιεύονται στις λίστες ARWU (Λίστα Σαγκάης) και στη λίστα Webometrics. Το Πανεπιστήμιο Κύπρου κατατάσσεται στην 830^η θέση ανάμεσα σε πέραν των 20.000 ιδρυμάτων που συμπεριλήφθηκαν στην αξιολόγηση.

Παρόλο που η ανάλυση των αποτελεσμάτων του Webometrics δείχνει υψηλή συσχέτιση με άλλες κατατάξεις επιδέχεται κριτική λόγω της πιθανότητας να μη συμπεριλαμβάνονται στις μετρήσεις άρθρα, τα οποία δημοσιεύονται μέσω ανεξάρτητων συμβουλίων έρευνας που δεν εμφανίζονται στον ιστό.

- Center for World University Rankings (CWUR)

Η συγκεκριμένη λίστα κατάταξης δημοσιεύεται από ανεξάρτητο φορέα της Σαουδικής Αραβίας. Το μοντέλο του CWUR βασίζεται σε δείκτες οι οποίοι μετρούν την ποιότητα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης των φοιτητών, καθώς και το κύρος των μελών του Ακαδημαϊκού Προσωπικού και την ποιότητα της έρευνάς τους. Χρησιμοποιεί οκτώ αντικειμενικούς και στιβαρούς (robust) δείκτες ως εξής: Ποιότητα Εκπαίδευσης, Απασχόληση Αποφοίτων, Ποιότητα Προσωπικού, Εκδόσεις/Δημοσιεύσεις, Επίδραση, παραπομπές, ευρύς αντίκτυπος και διπλώματα ευρεσιτεχνίας.

Το CWUR δημοσιεύει λίστα με τα κορυφαία 1.000 πανεπιστήμια και το Πανεπιστήμιο Κύπρου βρίσκεται στην 953^η θέση. Και σε αυτή την περίπτωση τα αποτελέσματα σχετίζονται σε μεγάλο βαθμό με τη λίστα της Σαγκάης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το μοντέλο επιδέχεται της ίδιας κριτικής με το ARWU.

- U-MULTIRANK

Το εργαλείο αξιολόγησης u-Multirank υποστηρίζεται και χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Συγκρίνει τις επιδόσεις των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε πέντε τομείς της πανεπιστημιακής

δραστηριότητας: (1) τη διδασκαλία και τη μάθηση, (2) την έρευνα, (3) τη μεταφορά γνώσης, (4) τον διεθνή προσανατολισμό και (5) την περιφερειακή εμπλοκή.

Τα ιδρύματα βαθμολογούνται σε διάφορα κριτήρια ανάλογα με τον σκοπό για τον οποίο πρόκειται να αξιολογηθούν, με βάση στοιχεία τα οποία υπέβαλαν και δεδομένων που προκύπτουν από την ανάλυση ερωτηματολογίων. Καθορίζονται ομάδες κατάταξης με βάση τη διαφορά της βαθμολογίας ενός ιδρύματος από το διάμεσο (median). Οι Ομάδες κυμαίνονται από την καλύτερη ομάδα "Α" στη χαμηλότερη ομάδα "Ε".

Το U-Multirank δεν είναι εργαλείο κατάταξης των Πανεπιστημίων αφού, όπως αναφέρεται στη μεθοδολογία του, θεωρεί εσφαλμένη την εντύπωση που δημιουργείται ότι ένα πανεπιστήμιο είναι καλύτερο από ένα άλλο όταν κατατάσσεται σε πιο υψηλή θέση στις διάφορες λίστες κατάταξης. Το γεγονός αυτό καταγράφεται τόσο στις αρχές μεθοδολογίας όσο και στη μελέτη σκοπιμότητας στην προσφορά για υλοποίηση του έργου U-Multirank. Σε αντίθεση με τους υπόλοιπους φορείς αξιολόγησης, το U-Multirank δεν παρέχει, ούτε δημοσιεύει, λίστες κατάταξης των πανεπιστημίων, αφού σκοπός του είναι να βοηθήσει τους χρήστες να παράγουν εξατομικευμένους καταλόγους των πανεπιστημίων στους οποίους να παρουσιάζεται η απόδοσή τους σε μια επιλογή των δεικτών που γίνονται από τον χρήστη. Στα αποτελέσματα παρουσιάζονται τα πανεπιστήμια που πληρούν τα κριτήρια και τις προϋποθέσεις που έθεσε ο χρήστης και η αντίστοιχη βαθμολογία τους, από Α μέχρι Ε, για κάθε ένα από τα κριτήρια.

Στην περίπτωση που οι χρήστες επιλέξουν να ταξινομήσουν τα αποτελέσματα με βάση τις βαθμολογίες, ακολουθείται μια προσέγγιση παρόμοια με τον πίνακα ολυμπιακών μεταλλίων, όπου τα πανεπιστήμια με το μεγαλύτερο αριθμό βαθμολογιών Α "πολύ καλή" θα εμφανιστούν πρώτα. Εάν υπάρχουν περισσότερα από ένα με τον ίδιο αριθμό βαθμολογιών Α, τότε (και μόνο τότε), ο αριθμός των βαθμολογιών "Β" (= «Καλή») λαμβάνονται υπόψη. Αν για παράδειγμα ένα ίδρυμα που αξιολογείται σε 10 κατηγορίες, βαθμολογείται σε μια κατηγορία με Α και σε εννέα με Ε, θα εμφανίζεται ψηλότερα από ένα ίδρυμα που βαθμολογήθηκε με Β σε όλες τις κατηγορίες ή από ένα άλλο για το οποίο δεν υπάρχουν πληροφορίες για τους συγκεκριμένους δείκτες.

- Research Excellence Framework (REF)

Το REF είναι μια άσκηση που αξιολογεί την ποιότητα της ακαδημαϊκής έρευνας των βρετανικών πανεπιστημίων, και αποτελεί τεράστιο γεγονός για τα πανεπιστήμια και τους ακαδημαϊκούς αφού με βάση τα αποτελέσματα κατανέμεται στα Πανεπιστήμια που συμμετέχουν η κρατική χορηγία για έρευνα, ύψους £2.000.000.000. Ακόμα και το REF, το οποίο διεξάγεται με τον πιο πάνω συγκεκριμένο και πολύ σοβαρό σκοπό, αντιμετωπίζει κριτική από αριθμό πανεπιστημίων που συμμετέχουν.

Όλοι οι πιο πάνω οργανισμοί ισχυρίζονται ότι έχουν το πιο αντιπροσωπευτικό μοντέλο, όλα όμως επιδέχονται βάσιμης κριτικής. Το Πανεπιστήμιο Κύπρου επιδιώκει τη σύγκριση με τα κορυφαία πανεπιστήμια στον κόσμο στοχεύοντας, μέσω της ποιότητας του, να βελτιώσει την κατάταξή του σε όλες τις λίστες. Επί της ουσίας όσοι οργανισμοί αξιολόγησης συμπεριλαμβάνουν στην αξιολόγησή τους το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το κατατάσσουν ανάμεσα στα κορυφαία 1.000 παγκοσμίως, γεγονός ιδιαίτερα τιμητικό για το κορυφαίο ακαδημαϊκό μας ίδρυμα, αλλά και τη χώρα μας γενικότερα. Προσδοκία μας στο μέλλον να συγκαταλέγονται ανάμεσα στα 1.000 καλύτερα πανεπιστήμια και άλλα πανεπιστήμια της χώρας μας. Όσον αφορά αντιδράσεις που σημειώθηκαν από κάποια πανεπιστήμια σχετικά με τις κατατάξεις, σημειώνεται ότι το Πανεπιστήμιο δεν συμφωνεί με τη λογική που προάγουν του «πυροβολείστε τον ταχυδρόμο». Ορισμένα πανεπιστήμια επικαλούνται ως επιχείρημα για τη θέση που καταλαμβάνουν στις λίστες κατατάξεων το γεγονός ότι είναι νεοσύστατα. Πράγματι αυτό λαμβάνεται υπόψη στις κατατάξεις και είναι κάτι που ισχύει, επίσης, και για το Πανεπιστήμιο Κύπρου, το οποίο συγκρίνεται, στις προαναφερθείσες λίστες, με πανεπιστήμια ιστορίας εκατοντάδων χρόνων.

Τέλος ανακοίνωσης